

הדף היומי בבלי: מסכת בבא מציעא דף ס"ב
הדף היומי בהלכה: סימן קע"ב מתחילת הסימן עד סימן קע"ד
המוסר היומי: אהבת חסד חלק ב' פרק ז' 'ובאמת איתא' עד פרק ח'

לוח
לימוד
יומי

דגל המהפכה

בתוך שנה וחצי נפתחו קרוב ל-700 שיעורי 'דף היומי בהלכה' בכל רחבי הארץ והעולם

"כיום ישנה כבר תופעה מבורכת בה ישיבות מכובדות מאוד הופכות את לימוד 'הדף היומי בהלכה' לחלק בלתי נפרד מסדר היום שלהן. השיעורים נמסרים על ידי הר"מים, חוזרים על הלימוד אחר כך בסדר מיוחד ועורכים מבחנים שבועיים באופן שוטף. זוהי מהפכה עצומה שאי אפשר לתאר עד כמה היא תשפיע. הרב וינגרטן מציין שבאחרונה הוא פגש את הגאון הגדול רבי שמואל אליעזר שטרן שליט"א, בעל ה'שביבי אש', שבעצמו מוסר שיעור יומי בדף היומי בהלכה מדי בוקר בבית מדרשו. "הגרש"א קידם את פני בחביבות גדולה ואמר "אני מבקש שתאפשרו לי להיות חלק מהמפעל העצום הזה", כדי שתהיה לי הזכות העצומה לסייע למהפכה הגדולה הזאת".

המהפכה התפשטה בצורה רחבה כל כך, עד שכיום אפשר למצוא שיעורי 'דף היומי בהלכה' במקומות הכי לא צפויים: "יש לנו שיעור בחדר כושר ברח' כנפי נשרים בירושלים, שיעור בסניף הדואר הראשי בבאר שבע, במלון דבורה בתל אביב, ברכבי הסעות של מלמדים וכדו', בבתי הכנסת של בתי חולים שונים, ואפילו במספר בתי כלא ברחבי הארץ.

תשע שנים אחרי תחילת המחזור הראשון של 'הדף היומי בהלכה', כבר הפך הלימוד לתנועה אדירה הכובשת את העולם היהודי כולו. רבבות יהודים בכל רחבי העולם מקדישים מזמנם מדי יום ללימוד 'הדף היומי בהלכה'.

"קרה כאן דבר לא יאומן", אומר הרב וינגרטן ראש מערך השיעורים של הדף היומי בהלכה, "בתוך תקופה קצרה של פחות משנה וחצי, פועלת רשת ענקית של כ-700 שיעורי הדף היומי בהלכה בכל רחבי העולם. כ-500 שיעורים מתוכם בארץ הקודש, והיתר בארה"ב, קנדה, אירופה, דרום אמריקה, דרום אפריקה אוסטרליה, רוסיה, אוקראינה ובכל מקום בעולם.

"כשיצאנו לדרך, לקראת תחילת המחזור השני של 'הדף היומי בהלכה', פעל מספר יפה של כחמישים או שישים שיעורים ברחבי הארץ, ועוד כמה עשרות במדינות אחרות בעולם. בשלבים הראשונים עבדנו קשה מאוד, יזמנו הקמת שיעורים, פנינו למגידי שיעורים פוטנציאליים ושכנענו אותם לפתוח שיעורים באזור מגוריהם, יצרנו קשר עם ישיבות מפורסמות והפעלנו מאמצי שכנוע רבים על ראשי הישיבות שיכניסו לישיבות שלהם שיעורים ב'דף היומי בהלכה'. זו היתה מלאכה קשה, אבל התוצאות היו יוצאות דופן ב"ה.

האם צריך לרחוץ את הידים בין הדגים לבשר?

חכמינו ז"ל אמרו שאכילת בשר ודג יחד עשויה לגרום למחלת הצרעת. וכך נפסק בשולחן ערוך - שצריך להזהר שלא לאוכלם יחד. ויתרה מזו, האוכל בשר ודג בזה אחר זה, צריך לאכול ולשתות מעט, או לאכול דבר השרוי במשקה, כדי לנקות את פיו. ואם ידיו נגעו במאכל הראשון, צריך גם לרחוץ את ידיו במים בין שני המאכלים. ורחיצה זו אינה צריכה להעשות בכלי, ודי ברחיצת האצבעות עד הפרק השני, אלא אם כן נגעו ידיו במאכל מעבר לפרק השני. ומנהג האשכנזים שלא לרחוץ את הידים, משום שהשתנו הטבעים, ויתכן כי בזמננו אין סכנה בדבר, אולם אף למנהגם יש לאכול ולשתות בין הבשר לדג; ויש שכתב שדי בשתיה. [סימן קעג, סעיף ב, ס"ק ג, ד ר"ו, ושעה"צ ס"ק ב; ביאורים ומוספים דרשו, 8; וראה שם, 2]

האם צריך להגעיל כלי שבישלו בו בשר ודגים יחד?

כאמור, אכילת בשר ודג יחד יש בה סכנה. אולם, מותר לשנים לאכול יחד בשר ודגים על שולחן אחד, ויש שכתב שיש להחמיר ולהניח דבר מה ביניהם לסימן ולהיכיר, שלא יבואו לאכול בשר ודגים יחד, וכל שכן שראוי לאדם הסועד לבדו שלא יעלה הבשר והדגים יחד על השולחן. ויש שכתב שמותר להעלותם על שולחן אחד, ושכן המנהג, והוסיף שיש המחמירים בדבר. ואין לבשל בשר ודג יחד בכלי אחד. ואם עבר ובישל, יש אומרים שהכלי צריך הגעלה, ויש אומרים שדי בשהייה מעת לעת, אשר בכך נפגם הטעם ה'בלוע' בכלי. ויש שהכריע שבכלי שאי אפשר להגעילו יש להקל, ובשאר הכלים יש להחמיר. ועוד נחלקו הפוסקים אם מועיל 'ביטול בשישים' בענין זה, אשר טעמו משום סכנה. [סימן קעג; ביאורים ומוספים דרשו, 3-4]

שתית ללא ברכה - האם תוכל לברך לאחר השתיה?

מי שלגם מכוס משקה ללא ברכה, ונזכר טרם שבלעו, ראוי שיפלטנו; אך מעיקר הדין רשאי לבולעו, כדי שלא יפסד המשקה לחנם. ואם הכניס לפיו רק מעט מהמשקה, באופן שיכול לברך כשהמשקה בפיו, יעשה כן. ואם בלע את המשקה ללא ברכה, ראוי שיברך 'שהכל' על איזה מאכל או משקה, כיון שיש אומרים שחובתו לברך אף לאחר שבלע, והברכה חלה למפרע. ואם הכניס מאכל לפיו ללא ברכה, ונזכר טרם שבלעו - אם מדובר במאכל שאם יפלטנו לא יפאס מאכילה, יפלטנו ויברך עליו, כדי שיהא פיו ריק בשעת הברכה, ובכך יתקיים הכתוב: "יִמְלֵא פִי תהלתך"; ואם מדובר במאכל שאם יפלטנו יפאס מאכילה, או שנמצא בחברת אנשים ומאוס הדבר לפלוט את המאכל לעיניהם, יזיז את המאכל לקצה פיו ויברך. [סימן קעב, סעיף א-ב, ס"ק א, ב, ה, ו, ז, וביה"ל ד"ה ואינו; ביאורים ומוספים דרשו, 3 ו-7]

אתמול למדנו

- המאבד מאכלות או משקה ללא תועלת, עובר באיסור 'בל תשחית'. והוסיפו חז"ל לאסור קלקול ואיבוד של מאכל ומשקה אף כשיש בדבר תועלת.
- המוצא מאכל בדרך, במקום שרבים עוברים ושבים בו, אסור להותירו שם, וחובה להרימו. ויש אומרים שבזמננו, שאין דרך בני אדם לאכול מאכל שהיה מושלך על הקרקע, אין חובה להרימו.
- אין להאכיל מאכל אדם לבעלי חיים. ויש שמצדדים להקל בדבר, ובפרט במקרה שאין להשיג מאכל אחר עבור בעלי החיים.

מחר נלמד

- האם צריך לברך 'שהכל' על משקה ששותים לאחר שתיית מיץ ענבים?
- איזו כמות של יין צריך לשתות כדי לפטור מברכה את המשקה שלאחריו?
- האם ברכת היין ב'קידושא רבה' פוטרת את המשקאות שובאו לאחר מכן אל השולחן?